

MILÍ BRATŘI A SESTRY V KRISTU,

JUBILEJNÍ ROK NAŠÍ DIECÉZE, KTERÝ JSME ZÁROVEŇ VĚNOVALI MODLITBÁM ZA DUCHOVNÍ POVOLÁNÍ, VRCHOLÍ. V POSLEDNÍ LISTOPADOVOU NEDĚLI VSTOUPÍME DO ADVENTU, ZAČÁTKU NOVÉHO CÍRKEVNÍHO ROKU. CHCI VÁM VŠEM PŘEDEVŠÍM PODĚKOVAT ZA VAŠE MODLITBY A OBĚTI, KTERÉ JSOU VELKOU SLUŽBOU LÁSKY PRO NAŠI DIECÉZI. PÁN NÁS K PŘÍMLUVÁM ZA NOVÁ POVOLÁNÍ VYBÍZÍ A PRÁVĚ SPOLEČENSTVÍ, KTERÁ SE ZA NĚ MODLÍ, JE V HOJNÉ MÍŘE DOSTÁVAJÍ.

ROK SLAVNOSTNĚ ZAKONČÍME POUTÍ DO KATEDRÁLY V SOBOTU 22. LISTOPADU. S TÍMTO DOPISEM DOSTÁVÁTE BROŽURKU K MODLITEBNÍ NOVĚNĚ, KTERÁ BUDE POUTI PŘEDCHÁZET. BUDU VELMI RÁD, POKUD SE PROSTŘEDNICTVÍM MODLITBY A MEDITACE K POUTI PŘIPOJÍ I VŠICHNI TI, KDO NEMOHOU BÝT V KATEDRÁLE PŘÍTOMNI. TAKÉ SKRZE JEJICH PŘÍMLUVY PÁN POUTI POŽEHNÁ.

TAKÉ VÁS PROSÍM O MODLITBU RŮŽENCE NA TENTO ÚMYSL, KTERÁ NEVYŽADUJE ZVLÁŠTNÍ TEXTY A KTEROU MŮŽEME PÁNU V KTERÉKOLIV SITUACI PŘEDKLÁDAT VŠECHNY SVÉ PROSBY A STAROSTI SKRZE MATKU BOŽÍ PANNU MARIU.

ZAHRNUJI VÁS DO SVÝCH MODLITEB, OD KATEDRÁLY DUCHA SVATÉHO VÁM ZE SRDCE ŽEHNÁM, O MODLITBU VÁS TĚŽ PROSÍM.

V KRISTU VÁŠ BISKUP

Sestry a bratři,

druhý vatikánský koncil v závěrečném provolání uvedl, že *ve chvíli, kdy lidstvo prochází tak hlubokou proměnou, mohou ženy, osvícené duchem evangelia, pomoci lidstvu, ohroženému úpadkem*. To dokázala už před osmi stoletími dcera krále Přemysla Otakara I. Anežka. Její životní cesta nebyla bez překážek, protože se měla stát, jak bylo v její době obvyklé, předmětem politických zájmů. Ale ona si zvolila život v pokoře a dobrovolné chudobě, jako abatyše kláštera klarisek se starala o nemocné a opuštěné, a stala se zakladatelkou ošetrovatelství v českých zemích. Jako královská dcera urovnávala spory mezi králem a bohatými předáky, a protože byla často poslední nadějí tehdejších chudých, naplňovala účinnou pomocí potřebným nejvlastnější poslání ženy a pomáhala tak budovat Kristovo království služby a lásky. Podle barokního proroctví bude v Čechách dobře, až bude Anežka Přemyslovna svatořečena, a k tomu došlo v listopadu 1989. Po celá staletí ji prosili mnozí o pomoc a přímluvu v životních těžkostech, takže letopisy zaznamenávají mnohá vyslyšení.

K čemu příklad jejího života učí i nás? Především bezmezná důvěře ve stálou přítomnost Boží lásky, všemocné a neomezené, která zná dobře naše potřeby – připomeňme si Kristovu oběť na kříži za každého z nás a jeho příslib *O cokoli poprosíte mého Otce v mém jménu...* Anežka dokázala navzdory bohatství žít pokorně, bez nároků na uznání, zřekla se funkce představené, pracovala jako služebná sestra a nestála o tituly a výsady. Proto bylo její nitro naplněno pokojem a duchem moudrosti a vnitřní síly, a její příklad vyzval k následování tak mnohé.

I dnešní doba, morálně rozvrácená, povrchní a spoléhající na peníze a vlastní pohodlí, nutně volá po obnově a po naplnění pravého smyslu života, i když si to lidé většinou nepřiznávají. Současná společnost rozvrácená sobectvím potřebuje obrácení života ve spravedlnosti, dobrou a vzájemnou úctě. Připomeňme si evangelní pravdu, že slabým, nemocným a poníženým tohoto světa patří nejen království nebeské, ale oni k němu otvírají i cestu druhým. Naše oběti a různé nedostatky, zdravotní a jiné, a dále modlitby a příklad trpělivosti vnášejí do současné kultury onu citlivost, která si váží člověka za všech okolností už proto, že

každý z našich bližních je Božím dítětem, a to mu dodává nemalou důstojnost. Takový je hlavní odkaz svaté Anežky, která se svým příkladem přichází i k nám. Římský biskup František nedávno připomněl výzvu apoštola Pavla *Napodobujte Boha a žijte v lásce!* a dodal: *Kráčejme tedy v milosrdenství, odpuštění a lásce: to je slovo dětí světla.*

Přeji vám všem co nejvíc důvěry v Boží milosrdenství, hodně světla a naděje do dalších dnů.

P. Miloslav Fiala, OPraem.

Zprávy z diecéze

Zahájení akademického roku

Nový akademický rok v Hradci Králové zahájil společně s vysokoškolskými pedagogy a studenty při slavnostní bohoslužbě 8. 10. 2014 v kostele Nanebevzetí Panny Marie biskup Jan Vokál. *„Mládí, doba, kdy je člověk na studiích, je jedinečným darem. Je to období, které před vás otázku budoucího povolání přímo staví. Máte na ni příležitost odpovědět zcela zpříma bez kompromisů,“* obrátil se biskup Vokál na mladé. V homilii vyzdvihl především důležitost modlitby v křesťanském životě. *„Modlitba dává nejen spolehlivé odpovědi, ale i zdravé sebevědomí. Při ní si uvědomíme, kdo ruku v ruce s Bohem jsme. Máme-li však skrze modlitbu pravdivě poznat svoje místo ve světě, pak musí být pevnou a pravidelnou součástí našeho dne. Začátek akademického roku je dobou příležitostí ji do časového rozvrhu zařadit.“* Pro studenty je každou středu sloužena podvečerní mše svatá, po které následuje další program křesťanského vysokoškolského klubu Salaš. Pastorační vysokoškoláků je pověřen kněz Tomáš Petráček.

Zasedání ČBK

Čeští a moravští biskupové se v polovině října sešli na svém 99. plenárním zasedání České biskupské konference na Erlebachově boudě v Krkonoších. S věřícími se při této příležitosti setkali při mši svaté v kostele sv. Petra ve Špindlerově Mlýně. Vyprošovali při ní milosti pro členy místní farnosti, aktivity Papežských misijních děl, ale i ochranu pro všechny návštěvníky hor, a to zvláště u patrona Krkonoš svatého Vavřince a u patronky Orlických hor svaté Anny. Hostem setkání byl papežský nuncius v České republice Mons. Giuseppe Leanza a generální sekretář Komise biskupských konferencí Evropské unie (COMECE) P. Patrick Daly.

Kněžské svěcení

Na svátek evangelisty svatého Lukáše 18. října 2014 vysvětil v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové sídelní biskup královéhradecký Jan Vokál dva nové kněze. Oba budou nadále působit v místě svého jáhenského působení – P. Tomáš Enderle v Novém Městě nad Metují a P. Miloš Pachr na Hoře Matky Boží v Králíkách.

Oslavy stého výročí Schönstattskeho hnutí

Členové Schönstattskeho hnutí se při příležitosti stého výročí vzniku sešli na „rodinné“ slavnosti v sobotu 18. října v Rokoli u Nového Města nad Metují. Při slavnostní bohoslužbě s biskupem Janem Vokálem děkovali účastníci za milosti uplynulých let. Otec biskup ve své homilii navázal na slova Janova evangelia o scéně pod křížem a Schönstattskou rodinu povzbudil v mariánské úctě a projevil vděčnost za její působení. Na znamení vyslání do nového století Schönstattu požehnal na konci mše svaté kříž jednoty, které symbolicky vyjadřují spojení Ježíše s Marií a které byly potom rozdány.

Celostátní setkání animátorů seniorů

Sedmé celostátní setkání animátorů seniorů se konalo 24. října 2014. Bylo zahájeno slavnostní bohoslužbou, kterou jako hlavní celebrant přijel do „domovské“ diecéze sloužit pražský arcibiskup a primas český kardinál Dominik Duka. Právě on, spolu s královéhradeckým biskupem Janem Vokálem a primátorem Hradce Králové Zdeňkem Finkem, převzal nad akcí záštitu. V homilii kardinál Duka kázal především o mravních hodnotách, o vztahu člověka k Bohu a k bližním. „*Bůh je zrcadlo. On je ten druhý, se kterým žijeme, o kterého se staráme. Přeji všem animátorům a aktivním seniorům, aby našli cestu, kdy rozum a láska pramenící z našeho srdce jdou spolu ruku v ruce, a nesmírně si toho vážili a dokázali z toho žít celý život. Vždyť Bůh je život,*“ uvedl kardinál Duka.

Po mši svaté se konal celodenní přednáškový cyklus v Novém Adalbertinu a setkání zakončil charitativní koncert písničkáře Pavla Helana.

(převzato z diecézního webu)

V každém měsíci jubilejního roku – roku povolání, posílá biskup Jan dopis mladým. V následujících řádcích si můžete přečíst text říjnového dopisu.

Milí mladí přátelé,

na začátku roku jsme svěřili celou naši diecézi Neposkvrněnému Srdci Panny Marie s prosbami o posvěcení a oživení našich křesťanských povolání, zejména povolání ke kněžskému a zasvěcenému životu. Od té doby se více než jindy modlíme za správné rozpoznání a pokorné přijetí Boží vůle pro sebe i pro druhé.

Bůh nám právě skrze modlitbu dovoluje, abychom se s Ním spojovali, s důvěrou Mu svěřovali všechny své obtíže a naslouchali Mu. Čistá duše modlitbu stále potřebuje, nachází v ní bezpečí, útěchu a radost.

Mimořádně účinnou modlitbou, kterou dnešní svět někdy přehlídá, je svatý Růženec. V říjnu Církev slaví památku Panny Marie Růžencové a celý měsíc je této modlitbě věnován.

Představme si každé zrníčko Růžence jako růži, kterou nabízíme našemu Pánu skrze Matku Boží. Bůh na nás stále čeká, chce, abychom se k Němu v modlitbě denně obraceli, a Panna Maria nám to ustavičně připomíná.

Třeba i tím, že se na známých poutních místech, jako jsou Lurdy či Fatima, zjevovala s Růžencem v rukou.

Vezměme je do rukou i my a v modlitbě svěřujme pod ochranu Matky Boží svá křesťanská povolání a každodenní úsilí obstát v nich a vytrvat.

K tomu Vám ze srdce rád žehnám.

Váš biskup + Jan

V září navštívili seminaristé královéhradecké diecéze společně s biskupy Janem a Josefem Lurdy. V minulém dopisu jsme zveřejnili část odpovědí bohoslovců na otázky k této pouti a nyní přicházíme s druhou částí odpovědí.

Změnil se nebo byl nějak ovlivněn tvůj pohled na nemoc po zkušenosti, kterou jsi získal při návštěvě Lurd?

Pohled na nemoc jako takovou jsem nezměnil. Avšak byl jsem velmi potěšen ochotou a pomocí lidí k vozíčkářům, či jinak zdravotně postiženým. Velmi se mi líbila vzájemná tolerance a respekt, které k sobě „obě strany“ chovaly. V neposlední a zároveň první řadě jsem byl uchvácen silou modlitby a atmosférou, která zde číselna na každém rohu. Uvědomuji si krásu tohoto místa, blahodárné účinky nejen pro nemocné a úžasnou pospolitost křesťanů v mezinárodním měřítku.

Pavel Pavlas, TK

V první řadě bych chtěl říci, že spojení tohoto krásného místa právě s lidským omezením (nemocí) bylo pro mě zcela novým prožitkem. Lurdy jsou v porovnání s ostatními mariánskými poutními místy silně zaměřeny na uzdravení těla, mysli. Bylo pro mě povzbuzující vidět zástupy lidí dotýkající se stěny jeskyně zjevení, s jejich nevyslovenými prosbami za uzdravení. Z jaké vzdálenosti a s jakou vírou přicházeli tito lidé s touhou po vnitřním setkání, uzdravení, po kontaktu s pravdou. Uvědomil jsem si, že i nemoc se může stát prostředkem k poznání pravdy, je-li přijímána s hlubokou vírou v nekonečnou lásku Boží Prozřetelnosti. Nemoc jako tvrdá cesta nabádající k zajetí na hlubinu.

Josef Haman, 1. ročník

Věděl jsem, že do Lurd se vypravují například speciální vlaky, aby se sem mohlo dostat co nejvíce nemocných. Přesto tuto atmosféru jsem mohl zažít až na místě. Nemocní na vozících byli na každém kroku – při bohoslužbách, v průvodech, klidně čekali u lázní, aby se mohli ponořit do lurdské vody. A kolem nich byla spousta dobrovolníků. Snažili se jim co nejvíce pomoci, zpřístupnit jim co nejvíce míst, být s nimi a přispět jim k dobrému prožití pouti. Právě zde je více vidět sepetí mezi zdravím a nemocí, mezi pomocí a vděčností, mezi láskou a nadějí...

Vojtěch Novotný, 4. ročník

Vidět někoho, kdo trpí, je běžné. Vidět někoho, kdo své utrpení nese s vírou, již tak běžné není. A takových lidí jsem viděl v Lurdech mnoho. Samozřejmě, že jejich tiché svědectví mne ovlivnilo. Jejich odevzdanost, důvěra, radost ze setkání s Matkou Boží v modlitbě, tichá adorace před Nejsvětější Svátostí... Působivým kázáním je i starostlivá péče dobrovolníků rozeznávajících v trpících Krista. Ti i oni ukazují, jak skrze utrpení růst v lásce k Bohu...

Miloš Pachr, jáhen (nyní už novokněz)

Vidíš poselství Lurd jako významné i pro dnešní dobu, v čem vidíš jeho aktuálnost?

Lurdské poselství si sám dělím do několika bodů: jméno, jakým se Maria označila – Neposkvrněné početí; výzva k pokání; milost uzdravení a chudoba. Myslím, že vše má dnes svůj význam, ale zastavit bych se chtěl hlavně u výzvy k pokání a milosti uzdravení. Pokání je dnes pojem, který se nenesí, neradi si činíme násilí, neradi se zapřeme, ale život Bernadetty nám ukazuje, jak velkou cenu sebezapření má (viz její služba nemocným i v době, kdy už byla těžce nemocná). A milost uzdravení? Bůh nám na tomto místě obzvlášť ukazuje svoji lásku a soucit s trpícími, kterým zde tolikrát pomohl i od bolestí fyzických. Ale nezáleží jen na tom, velká uzdravení se v Lurdech dějí ještě mnohem častěji na duši, na duchu. Končím tím, co pro mne osobně Lurdy znamenaly nejvíce během našeho pobytu tam: Lurdy – to je místo modlitby.

Jan Pitřinec, 4. ročník

Poselství Lurd pro dnešní dobu vidím rozhodně v tom, že zázraky se opravdu dějí. Dále v tom, že lidé mají stále vztah a obrovskou úctu k Panně Marii. V neposlední řadě i ve skutečnosti, kolik dobrovolníků dokáže i dnes sloužit druhým. Právě to, že dobří lidé ještě nevymřeli.

Jiří Ondruš, TK

Lurdy jako místo modlitby: je něco, co ti v Lurdech pomáhalo modlit se? Ať už ticho adorační kaple, prostor před jeskyní, eucharistické či růžencové procesí?

V Lurdech mi vyhovovala decentní mariánská zbožnost, která vyjadřovala hlubokou úctu k Panně Marii, ale nikterak Matku Páně nezbožšťovala. Velmi sympatický pro mě byl výrazný rys tichosti a chudoby. Obojí bylo výrazně přítomno v projevech a životě krásné světice svaté Bernadetty i v prostých zjeveních Naší Maminky. Pro ztišení a přebývání s Bohem mi také velmi pomáhalo to, že se v samém okolí jeskyně a basiliky dodržuje zákaz prodeje devocionálií a na ticho k modlitbě u jeskyně dbají dobrovolníci, jejichž aktivita a množství v celých Lurdech vyráží dech.

Filip Dušek, jáhen

Jak na tebe zapůsobilo, že jsi viděl na tomto místě věřící lidi z celého světa? Má to pro tvoji víru a zkušenost s církví nějaký význam?

Utvrdivlo mne to v přesvědčení, že katolická církev je tou nejuniverzálnější organizací na světě. I když samozřejmě není pouze organizací. Většina východních církví jsou církve pevně vázané na konkrétní národ a kulturu a většina západních církevních společenství nedosahuje ani poloviny rozmanitosti a zároveň vědomí identity, kterou mají věřící v katolické církvi. Pouze katolická církev se svojí misijní strategií tak, jak ji chápeme dnes, dokáže být věrná poselství, které jí bylo svěřeno, a zároveň ničit tak málo z kultur národů, nakolik neodporují univerzálnímu mravnímu řádu, jak je to jen možné. V Lurdech byla posílena nejen má identita jako syna Mariina, ale i jako syna Církve.

Tomáš Enderle, jáhen (nyní už novokněz)

Pouť do Lurd byla pro mě velice významná. Před několika lety jsem četl knihu Franze Werfla Píseň o Bernadettě, která na mě hluboce zapůsobila. Teď jsem mohl na vlastní oči vidět, jak vypadá místo zjevení a modlit se zde. Přítomnost spousty lidí mnoha národností svědčí o veliké popularitě tohoto poutního místa. A proč je toto místo tak oblíbené? Myslím si, že to není dáno pouze tím, že zde mluvila k Bernadettě Panna Maria, ale i svědectvím života samotné Bernadetty. Ryzost jejího života mě uchvátila. Těžké podmínky, kterými si prošla, a jaká byla ona sama už před samotným zjevením. Toto místo přitahuje zjevně i mnohé, kteří nejsou křesťany. To vše svědčí o kráse a významu tohoto místa.

Bylo pro mě velikým zážitkem, když jsem se mohl zúčastnit eucharistického procesí, které se zde koná každý den. Zdá se mi, že tato pobožnost má zde veliký význam, a líbil se mi také způsob, jak se toto procesí koná. Zajímavou zkušeností bylo to, že se zde může modlit společně velké množství věřících z celého světa, přestože mnozí vyjadřují svoji víru různými způsoby. Zde jsme se ale všichni sjednotili v úctě a klanění jedinému Bohu. Krásné je, že se na místě zjevení dbá na dodržování ticha. Je to opravdu místo modlitby a člověk zde může v klidu spočinout.

Petr Zadina, 3. ročník

Z galerie královéhradeckých biskupů

Eduard Jan Nepomuk Brynych, 19. královéhradecký biskup (ve službě diecézi 1893 – 1902)

Brynychovo jednání lze lépe pochopit na základě historických souvislostí. Česká společnost, katolickou církev nevyjímaje, se nacházela na sklonku 19. století v krizi. Rychlým rozvojem industrializace rychle narůstal počet dělnictva ve městech a do popředí se dostávaly problémy sociální a národnostní, které se promítaly do poměrů církve. Věnovat se postavení dělnictva v celosvětovém měřítku považoval za nutné i papež Lev XIII. v encyklice Rerum novarum. Katolická církev musela čelit různým dobovým tendencím, jakými byly tzv. „kulturní boj“ či „pryč od Říma“. Proto pan biskup Brynych věnoval velkou pozornost katolické věrouce, aby byli věřící lépe připraveni čelit modernistickým tendencím, které ohrožovaly a oslabovaly pravost učení katolické církve. Mimo jiné byl Eduard Brynych velký vlastenec a obhájce českého jazyka. Zavedl do teologické formace budoucích kněží předmět sociologii. Byla to zároveň i odezva na potřeby církve věnovat se jejím otázkám v duchu již zmíněné encykliky Rerum novarum. Biskup Brynych byl přesvědčen, že se i katolíci mají angažovat v politickém životě. Jeho zájem o dělnictvo a sociálně slabé ho vedly k zakládání katolických spolků. Vznikaly v téměř každé farnosti. Tato aktivita byla podpořena i stavbou spolkových domů. Že měl biskup Brynych dobrý vhled do současné situace, ukazuje i to, že se vyjadřoval téměř ke všem problémům i novotám tehdejšího světa. Upozorňoval i na všechna úskalí, která by mohla zavést společnost do velkých problémů. Zvedal varovný hlas zejména proti liberalismu a socialismu. V obou viděl vážná nebezpečí. Vyjádřil se k nim takto: „Smutným zjevem našeho věku je socialismus a komunismus, žádající rozdělení statků

a svržení autority. Liberalismus vypěstoval nechtě socialismus, který nezná mravnosti a vlastenectví. Katolicismus, který jediný pevně drží víru v Boha, zvítězí, ale po velkých ranách a zbořeninách. Který národ bude nejméně zasažen atheismem, ten nejméně utrpí.“ Heslem tohoto muže církve bylo: „Proti slovu máme slovo, proti knize nebo listu musíme dáti knihu nebo list...“ Biskup Brynych se zasloužil o stavbu spolkového domu s tiskárnou Adalbertinum v Hradci Králové. Vybudoval pro chudé studenty z celé diecéze nové Boromeum (dnešní Gymnázium Bohuslava Balbína), aby po dobu svého studia v Hradci Králové měli možnost bydlení. Biskup Brynych vynikal velkou štedrostí. Stávalo se, že v biskupově domácnosti nebyla ani koruna, protože vše rozdál chudým. Nabádal kněze k životu podle evangelia. Sám šel příkladem. Biskup Brynych je pohřben na hřbitově v Chrasti – Chrašticích.

Josef Doubrava, 20. královéhradecký biskup (ve službě diecézi 1903 – 1921)

Biskup Doubrava patřil k těm, kteří ještě zažili monarchii, první světovou válku, vznik republiky a hospodářské problémy spojené s první pozemkovou reformou. Doubravův episkopát probíhal v mnohem náročnějších podmínkách, než byly za Brynychy. Biskup Doubrava byl nucen čelit podstatně tvrdším tlakům, které přinesla první světová válka, rozpad monarchie, vznik ČSR, rozkol uvnitř katolické církve vznikem církve československé. Biskup Doubrava měl řadu vlivných kontaktů, což se projevovalo zlepšením vztahů se správou města. Těšil se velké důvěře u císaře. Proto také měl u úřadů u nás velkou vážnost. Patřil k velkým znalcům umění. Sbírkou svých obrazů a jiných artefaktů odkázal městu Hradci Králové. To byl základ budoucí městské galerie moderního umění. Mezi jeho oblíbené umělce patřil český architekt Josef Fanta, který postavil např. hlavní nádraží v Praze. Za první světové války dokonce biskup Doubrava intervenoval u císaře Karla I. za ukončení soudního procesu s královéhradeckým starostou Ulrychem. Biskup Doubrava nezanedbával péči o seminář, kterému věnoval velkou pozornost. Tak jako jeho předchůdce biskup Brynych zavedl do výuky bohoslovců sociologii, pan biskup Doubrava si zase přál, aby kněží jako správci kulturního bohatství církve také víc rozuměli kráse, vážili si jí a měli k ní niterný vztah. Protože v závěru života nemohl pro své zdravotní potíže vykonávat biskupskou službu v plné šíři, požádal Svatého otce o pomocného biskupa. Stal se jím biskup Karel Kašpar, pozdější arcibiskup pražský a kardinál. Biskup Doubrava je pohřben na poučovském hřbitově.

Mořic Pícha, 22. královéhradecký biskup (ve službě diecézi 1931 – 1956)

Biskup Mořic Pícha vykonával svou službu diecézi v dobách pro církev i národ velmi složitých. Dlouhá léta působil ve vedení pražské arcidiecéze. Jako kanovník katedrální kapituly sv. Víta v Praze byl dvakrát tímto grémiem zvolen kapitulním vikářem. Měl tedy velké zkušenosti s vedením diecéze. Když papež jmenoval pražským arcibiskupem pomocného biskupa z Hradce Králové Karla Kašpara, stal se dr. Mořic Pícha biskupem královéhradeckým. Stojí za zmínku, že Mořic Pícha studoval bohosloví v Římě a byl spolužákem pozdějšího papeže Pia XII. Biskup Pícha byl dobrým právníkem a mnohé kauzy vyřizoval sám. Mnozí obdivovali jeho pečlivost, právníckou zdatnost a otcovskou moudrost. Jako královéhradecký biskup prožil druhou světovou válku a nacistickou okupaci. Nebylo jednoduché v této bolestné zkoušce národa jako biskup obstát. V duchu svého biskupského hesla „Iuste pie sobrie – Spravedlivě, zbožně a střízlivě“ vykonával svou službu i v těchto náročných podmínkách. Neviděl v nikom svého nepřítele. Zachoval si úctu ke každému člověku, i k tomu, kdo se sám nazval jeho nepřítelem. Nerozlišoval mezi Čechem a Němcem, když se jednalo o náboženské povinnosti. Dovolil dokonce, aby se v kapli sv. Josefa v mariánském kostele každou neděli slavila německým knězem pro zraněné německé vojáky mše svatá. Bohoslovcům pocházejícím z někdejších Sudet, kteří se chtěli stát členy Henleinovy strany, členství v ní zakázal, dokonce pod hrozbou vyloučení ze semináře. Biskup Mořic Pícha dobře převedl diecézi přes nebezpečí druhé světové války. Ještě větší zkouška ho však čekala po roce 1948 po tzv. únorové revoluci. Církev začínala ztrácet svá práva. Komunisté zrušili bohoslovecký seminář, pozavírali mnoho kněží a biskup Mořic Pícha byl internován – vězněn ve svém biskupském domě. V této několikaleté internaci trávající až do jeho smrti v roce 1956 s ním stále bydlel v jeho soukromí státní zmocněnec. K biskupu Píchovi nemohl přijít každý, dokonce ani stálého zpovědníka mu tehdejší režim nedopřál. P. Čechal, někdejší kaplan u katedrály Svatého Ducha, vyprávěl, že se doslova dobýval do biskupské rezidence, aby mohl svému biskupovi kolem Vánoc zprostředkovat svátost smíření. Nemělo by

upadnout v zapomenutí, že dr. Mořic Pícha nebyl jen „suchý“ právník a dobrý organizátor. Zachoval si i v nejnáročnějších zkouškách života srdce pastýře s velkou láskou ke Kristu. Tuto lásku nedával okázale najevo. Když odcházel do nemocnice, ze které se už nevrátil, zašel do své kaple k svatostánku, pomodlil se, svatostánek pohladil a zaslzel. Ukázal tak, co bylo jeho silou v náročných dobách, v nichž vykonával svou biskupskou službu. Byl to právě on, kdo tajně posvětil na biskupa Mons. Karla Otčenáška ve své soukromé kapli 30. dubna 1950. Biskup Mořic Pícha je pohřben v Chrasti – Chrašicích, kam rád v letních měsících jezdíval do svého letního sídla.

*Podle poznámek dr. Croj a vzpomínek P. Čechala, dr. Rykýře – dlouholetého sekretáře b. Píchy,
dr. Fr. Haška – kaplana u katedrály a P. Viléma Müllera – arciděkana v Kutné Hoře
připravil Mons. Josef Socha*

Drazí nemocní,

máme tu podzim a s ním Svátek zesnulých. Mnozí z nás si to nechtějí připustit, ale není nic přirozenějšího než smrt. Ale než zemřeme – a ruku na srdce, že nás to čeká všechny bez výjimky, protože statistiky neúprosně říkají, že ze sta lidí sto zemře – přijde poslední část lidského života. Umírání. Už víc jak před sto lety kdosi moudrý řekl, že svět ztrácí pohostinnost. Kdo ví, zda tehdy stál před prvním domovem důchodců nebo před omšelou nemocnicí. Ale dnes, bohužel, se většinou umírá osaměle a ne tam, kde by se chtělo.

Dříve bývalo umírání věcí „veřejnou“, téměř slavnostní. Okolo lůžka se sešlo celé příbuzenstvo, hovořilo se o smrti, o vypořádání majetku a hlavně o odpuštění. V posledním období života člověk tak sám se sebou mohl bilancovat. Každý z nás potřebuje slyšet „odpouštím ti“, ale zároveň tak i říci „odpusť mi“. Je potřeba přijmout poděkování, sdělit „mám tě rád“ a pak hlavně: „Sbohem. Propouštím tě.“ Umírající doma byl obklopen tím, co měl rád, měl stejný výhled z okna, jako dokud mohl běhat, měl kolem sebe oblíbené květiny, známé obrázky a čerstvý vzduch. Možná se před ním i plakalo a možná plakal i on sám, ale vždycky u něho byl někdo, kdo ho držel za ruku. Jenže dostatečnou oporou umírajícímu může být jen ten, kdo má ujasněný svůj vlastní vztah ke své smrti. A možná tady je kámen úrazu.

Dnes jsme odstrčili smrt na okraj, je skoro tabu o ní hovořit. Něco se porouchalo, zavolejte patřičnou instituci. A tak je člověk unesený ze svého domova za houkání sirény. Ale on nepotřebuje EKG a pípání monitorů, potřebuje ruku, která ho podrží, pohladí a řekne mu, proč okolo něho všichni kmitají a přehazují si ho z jednoho pracoviště na druhé. Lékař dnes jedná často pod tlakem příbuzných, kteří se nedovedou vyrovnat se svým pocitem provinilosti, že sami něco zanedbali. Tak se bohužel někdy stává, že medicína vítězně uléčí člověka až k smrti, aniž by mu poskytla možnost důstojně odejít, protože dnešní svět ignoruje psychickou stránku a pohlázení raději nahradí uklidňujícími léky.

V dnešní době máme pocit, že musíme být celý život zaměstnaní, plně vytižení a je pro nás strašné, když na konci života člověk není pro nikoho ničím. Lidé potřebují být potřební. I staří. Některým z vás se třeba myšlenky ztrácejí v mlze, nepoznáváte lidi, cítíte se špinaví a bezmocní a marně hledáte místo, které by vám připomínalo domov. Pak víc než jindy potřebujete ruku, která vás podrží, pohladí, hlas, který si přisedne a vyslechne vás. Neodmítejte ji.

Jsem starý. Jsem unavený. Jsem nemocný. Hůř chodím – asi jsem toho už nachodil dost. Hůř vidím – asi jsem toho už viděl dost. Hůř slyším – asi jsem toho už slyšel dost. Asi přišel čas, abych se zklidnil, zamyslel se a začal zpracovávat, co jsem viděl a slyšel... Nestyďte se za to. Starý člověk potřebuje chvíle nicnedělání, kdy jen tak bezmyšlenkovitě listuje knihou nebo sedí na balkoně a nehnutě se dívá kamsi do neurčita. Nejste odpadky někde u zdi. Přesto, nebo právě proto, nepromarněte ani den. Život je vzácný dar a jen Ježíš nám dává jistotu, že se nemusíme bát.

Drazí nemocní, k podzimu patří deštivé počasí a hromady spadaného listí, které je potřeba shrabat. Ale jsou to i poslední slunečné dny, pouštění draků, výroba panáčků z kaštanů a rozžehnutí svíček na hrobech našich drahých zemřelých. A já se s vámi dnes chci rozloučit modlitbou za umírající, protože Ježíš nás ujišťuje, že život smrtí nekončí.

Nejmilosrdnější Ježíši,

Ty, který miluješ všechny duše,

modlím se k Tobě skrz agonii Tvého Nejsvětějšího Srdce

a skrz bolest Tvé neposkvrněné Matky

očisti ve Své krvi hříšníky

celého světa, kteří se nyní nacházejí ve vlastní agonii

a kteří mají zemřít tento den. Amen.

Trpící Srdce Ježíšovo,

smiluj se nad umírajícími.

Drazí nemocní, přeji vám podzim plný krásných vzpomínek na vaše blízké.

Marie

Milí přátelé,

po předchozích osmi poutích novény vyhlášené k jubilejnímu roku královéhradecké diecéze se připravujeme na pouť závěrečnou 22. listopadu 2014. S poutníky jsou zváni všichni čeští a moravští biskupové, účast přislíbili i biskupové z našich sousedních zemí – Slovenska, Polska, Rakouska a Německa. Těšíme se na tuto slavnost, kterou chceme Pánu Bohu poděkovat za 350 let trvání této místní církve – diecéze. Bohoslužbu z katedrály bude vysílat v přímém přenosu televize Noe. Na odpoledne je připraven doprovodný program v budově biskupství, Novém Adalbertinu a v kostele Panny Marie, bližší informace k programu se dočtete na plakátku přiloženém v brožurce.

Prosím Vás, abyste podpořili tuto naši oslavu modlitbou. Ta nás spojuje ve společenství Božího lidu, který putuje dějinami, je znamením Boží přítomnosti a garantem toho, že se všechno, co Bůh člověku slíbil, splní. Dva tisíce let se raduje církev z toho, že na její pouť dějinami jde s námi jako dobrý pastýř Kristus ve slávě svého božství.

A na úplný závěr: Možná jste v předchozím dopisu zaznamenali změnu v úvodu dopisu – květinu nahradily věže naší katedrály Svätého Ducha. Katedrála je srdcem naší diecéze, je duchovní matkou kostelů v diecézi. Od její katedry – biskupského trůnu náš biskup Jan jako učitel – pastýř Božího lidu vede celou diecézi. V katedrále uděluje kněžská svěcení a v katedrále se s ním kněží pravidelně scházejí. Právě katedrála nás tak všechny spojuje ve společenství víry na cestě k plnosti života v Kristově království pokoje, lásky a života.

Těšíme se na další setkání s Vámi.

Dopis pro Vás připravují Mons. Josef Socha, P. Miloslav Fiala OPraem., Marie Borecká, Lucie Moravcová a Anna Hřčková.

Naše adresa je Biskupství královéhradecké, Dopisy nemocným, Velké náměstí 35, Hradec Králové, PSČ 500 01 (telefonní linka 495 063 611, e-mail: socha@bihk.cz). Případné příspěvky můžete zasílat na účet č. 1006010044/5500, VS 21003. Pán Bůh odplatí!